

کمیسیون مستقل حقوق بشر:

انفجار روز جمعه در غزنی ناشی از سرگلوله‌های هواوان باقی مانده از جنگ بوده است

اطلاعات روز: یافته‌های کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان نشان می‌دهد که انفجار روز جمعه در ولسوالی گیلان ولایت غزنی ناشی از...

صفحه ۲

اجساد سوخته‌ی سه فرد

در ولسوالی انجیل هرات پیدا شد

صفحه ۲

در ملک چه خبرهاست؟ | طنز

صفحه ۳

بحران توزیع و بازخیزش طالبان

صفحه ۴

یادداشت روز

بی‌جاشدگی و مهاجرت؛ سیاست ناکام حکومت افغانستان

«تا زمانی که چهار میلیون افغان مهاجر در بیرون از کشور باشند، افغانستان تکمیل نیست». از گفتن این سخن رییس‌جمهور غنی درباره مهاجران زمان زیادی می‌گذرد. چند دهه مهاجرت بی‌رویه، عودت و مهاجرت دوباره، وضعیت دشواری را برای مهاجران افغان، کشورها و نهادهای بین‌المللی حقوق بشری و همچنین دولت و مردم افغانستان رقم زده است. به رغم تلاش‌های دولت افغانستان و سازمان‌های بین‌المللی در سال‌های اخیر برای پاسخگویی و مدیریت مسأله، مهاجرت افغان‌ها سیر نزولی پیدا نکرده است.

بر مبنای گزارش اخیر UNDP، افغانستان در سال ۲۰۱۹، پایین‌ترین شاخص توسعه (۰.۵۱۱) را در میان کشورهای جهان دارد. این شاخص در کنار سایر عوامل مانند نامنی، ادامه جنگ و خشونت، بیکاری، فقر و در نهایت فساد باعث شده است که میل به مهاجرت به‌خصوص بعد از سال ۲۰۱۵ افزایش یابد. تغییر مهمی که بعد از سال ۲۰۱۵ در حوزه مسأله مهاجرت افغانستان رخ داد، میل به مهاجرت زنان، کودکان و مهاجرت‌های گروهی بود. این امر موجب شد که تبعات و چالش‌های مهاجرت، گسترده‌تر از قبل گردد...

۲

کمیسیون انتخابات به حکومت:

سه انتخابات را در ماه میزان ۱۴۰۰ برگزار کنیم

۲

هفت نیروی محافظت عامه در حمله طالبان در بادغیس کشته شدند

اطلاعات روز: ضیالدین اکازی، نماینده مردم ولایت بادغیس در مجلس نمایندگان می‌گوید که در نتیجهی حمله‌ی جنگ‌جویان گروه طالبان بر یک پاسگاه نیروهای محافظت عامه در شهر قلعه‌نو، مرکز این ولایت هفت عضو این نیروها کشته شده‌اند. آقای اکازی دیروز (شنبه، ۲۹ قوس) به روزنامه اطلاعات روز گفت که | صفحه ۲

وزارت داخله: در جریان سه ماه اخیر نزدیک به ۵۰۰ غیرنظامی توسط طالبان کشته شده‌اند

اطلاعات روز: وزارت داخله‌ی کشور اعلام کرد که در جریان سه ماه اخیر ۴۸۷ غیرنظامی در نتیجهی حملات و انفجارهای ماین طالبان در کشور کشته و یک‌هزار و ۴۹ نفر دیگر زخمی شده‌اند. طارق ارین، سخنگوی وزارت داخله دیروز (شنبه، ۲۹ قوس) گفته | صفحه ۲

تعلیل

پروسه صلح افغانستان از منظر نظریه پیچیدگی و آشوب

فضای سیاسی و اجتماعی افغانستان همواره فضای پیچیده بوده و این پیچیدگی از سال ۱۹۷۹ به این سو، ذهن کارشناسان و صاحب‌نظران | صفحه ۴

تعلیل

دهن‌کجی بانوی اول به قانون؛ آیا پارلمان «میدان خرید و فروش» است؟

صلح، حقوق و وضعیت زنان، طالبان و حکومت مؤقت صحبت کرده است. در بخشی از این گفت‌وگو، بانوی اول افغانستان، مجلس نمایندگان کشور را به میدان خرید و فروشی تشبیه کرده است که | صفحه ۵

رولا غنی، همسر رییس‌جمهور و بانوی اول افغانستان در گفت‌وگویی اختصاصی با رادیو آزادی که نسخه‌ی کامل آن روز شنبه، ۲۹ قوس در وبسایت این رسانه منتشر شد، در مورد مباحث مختلف از جمله پروسه‌ی

کارآزمایی

دسترسی محدود مردم به خدمات صحتی در نیمروز شفاخانه‌ی ۱۰۰ بستری که در ۸ سال ساخته نشده است

باشندگان نیمروز در جنوب غرب افغانستان در تقای دسترسی به خدمات صحتی معیاری هستند. مسئولان محلی می‌گویند در نزدیک به دو دهه‌ی گذشته کاری برای بهبود خدمات صحتی در این ولایت صورت نگرفته است. شهروندان می‌گویند برای تدای بیماری‌شان ناگزیرند به ولایت‌های هم‌جوار سفر کنند. بیماران هزینه‌های هنگفت برای سفر درمانی به ولایت‌های هرات، فندهار، کابل و یا کشورهای ایران، پاکستان و هند می‌پردازند. صدیق چخانسوری، یکی از شهروندان نیمروز به روزنامه اطلاعات روز می‌گوید که یک کودک از بستگانش پس از اصابت مرمی تفنگ شکاری، زخمی شده بود و داکتران نیمروز قادر به درمانش نبوده‌اند: «مرمی تفنگ شکاری به چهره این کودک برخورد کرده بود و بخشی از...»

۳

شرکت سیاحتی مارک

Our Services:

- National and International E-Ticketing Facility
- Holiday Packages
- Group Discounted Air Fares
- Worldwide Hotel Reservation
- Travel Insurance services
- Hajj Umrah Services
- 7/24 Helpline

خدمات ما:

- تکت های داخلی و خارجی
- بسته های سیاحتی
- تخفیف ویژه برای سفر های گروهی
- رزرویشن هتل در تمام نقاط جهان
- بیمه سفر
- خدمات حج و عمره
- ۲۴/۷ ساعت خدمات

گزارش‌ها و اطلاعات رسیده از کمپ‌های یونان، اندونیزیا و ترکیه نشان از وضعیت اسفبار مهاجران در این کشورها دارد. دولت افغانستان تحت فشار جامعه بین‌المللی تن به تفاهم‌نامه‌هایی مختلفی با کشورهای اروپایی داده است که در ظاهر این تفاهم‌نامه‌ها صورت حقوقی بشری دارند و در راستای حفظ کرامت انسانی مهاجران و حقوق انسانی آن‌ها ترتیب شده است، اما در لایه‌های پنهان خود، زمینه‌های بازگشت اجباری مهاجران افغان را تسهیل می‌کنند. رییس‌جمهور غنی بارها از آمادگی افغانستان برای بازگشت مهاجران یاد کرده است. درحالی‌که بسیاری از سیاست‌ها و برنامه‌های دولت افغانستان در راستای ادغام پایدار عودت‌کنندگان و بی‌جاشدگان داخلی ناکام بوده است.

با توجه به اعلام آمادگی رییس‌جمهور برای بازگشت عودت‌کنندگان به کشور متأسفانه دولت افغانستان نتوانسته دست‌آورد چندانی برای کاهش مشکلات عودت‌کنندگان و بی‌جاشدگان داشته باشد. سیاست ساخت شهرک‌های مهاجران برای ادغام عودت‌کنندگان و بی‌جاشدگان به دلایل مختلفی از جمله مکان‌یابی نامناسب این شهرک‌ها، دوری آن‌ها از مراکز اقتصاد و فعالیت‌های شهری، وجود مافیای گسترده زمین و نداشتن زیرساخت‌های اساسی مثل آب، برق، خدمات شهری و … با شکست مواجه بوده است. به‌طوری که از مجموع بیش از ۶۰ شهرک طراحی‌شده برای مهاجران، تنها چند شهرک به‌صورت نیمه‌فعال توانسته به حیات خود ادامه دهد. یکی از مهم‌ترین سیاست‌ها و برنامه‌هایی که دولت افغانستان تحت فشار جامعه جهانی به آن تن داد، برنامه‌های توزیع زمین میان عودت‌کنندگان و بی‌جاشدگان داخلی با هدف ادغام پایدار آنان بود. این سیاست در دو مرحله، تحت فرمان ۱۰۴ و ۳۰۵ شکل قانونی و اجرایی پیدا می‌کرد. فرایند طولانی تشخیص مستحقیق، ثبت‌نام آنان، توزیع نامناسب زمین‌های دولتی که عموماً چالش‌های حقوقی گسترده‌ای داشتند و در نهایت مافیای زمین موجب شدند تا اجرای فرمان ۱۰۴ با فساد گسترده مواجه گردد و عملاً مستحقین از برنامه توزیع زمین، سودی نبرند. در نهایت این برنامه متوقف و با شکست مواجه شد. به موجب اصلاح فرمان قبلی و توزیع عادلانه زمین میان عودت‌کنندگان و بی‌جاشدگان داخلی، رییس‌جمهور غنی فرمانی را در تاریخ ۱۴ حوت ۱۳۹۶ صادر کرد که هدف از آن تشخیص و توزیع زمین مناسب برای عودت‌کنندگان، بی‌جاشدگان داخلی و فامیل‌های شهادی نیروهای امنیتی و دفاعی کشور بود. عملاً هیچ زمینی از سال انحلال فرمان ۱۰۴ تاکنون برای عودت‌کنندگان و بی‌جاشدگان توزیع نشده است. از زمان تصویب این فرمان وزارت امور مهاجران با تلاش و پی‌گیری‌های خود با نهادهای ملی و بین‌المللی تنها توانست تعدادی از عودت‌کنندگان و بی‌جاشدگان را به‌عنوان مستفیدین طرح، ثبت و راجستر کند. از جمله مهم‌ترین عوامل اجرایی‌نشدن فرمان ۳۰۵ اختلافات دو نهاد تصمیم‌گیری یعنی کمیسیون عالی مهاجرت که زیر نظر شخص رییس‌جمهور اداره می‌شد با کمیته اجرایی عودت‌کنندگان و بی‌جاشدگان که زیر نظر داکتر عبدالله اداره می‌شد، بوده است. بروکراسی عریض و طویل و ضعف در هماهنگی میان نهادهای مرتبط با مسأله توزیع و در نهایت دیدگاه‌های متضاد و فهم‌دیگر‌گونه‌از وضعیت عودت‌کنندگان و بی‌جاشدگان داخلی توسط این دو اداره موجب شد که توزیع زمین میان عودت‌کنندگان و بی‌جاشدگان یا هاله‌ای ابهام مواجه گردد. و سیاست توزیع زمین با شکست مواجه شود.

در سطح کلی یک چالش اساسی در برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری در گذشته این بوده که بیشتر حمایت‌های بشردوستانه برای عودت‌کنندگان و بی‌جاشدگان، معطوف به کمک‌های عاجل بشری بوده است. به‌عنوان مثال دادن مبلغی پول در هنگام عودت و یا برخی کمک‌های دارویی و غذایی در ابتدای وضعیت بی‌جاشدگی. این در حالی است که این نوع سیاست‌ها نمی‌تواند از ادغام و استقرار پایدار بازگشت‌کنندگان در جوامع محلی حمایت کند. برای حمایت پایدار و استقرار مجدد بازگشت‌کنندگان، می‌بایست پالیسی حمایت از عودت‌کنندگان و بی‌جاشدگان داخلی از کمک‌های عاجل به سمت رفع نیازهای اساسی در بلندمدت تغییر کند. یعنی به سمت ایجاد شغل، امنیت، تأمین سرپناه، دسترسی به خدمات و … انتقال یابد.

افغانستان هنوز جز ناامن‌ترین کشورها برای زیستن شناخته می‌شود. مهاجران، عودت‌کنندگان، بی‌جاشدگان داخلی و دیاسپورای افغانستان، فرودستانی‌اند که بیشترین تأثیر را از ناامنی و جنگ در افغانستان تجربه کرده‌اند. ادعای بازگشت چهار میلیون مهاجر و «تکمیل‌نشدن افغانستان» و همچنین آمادگی برای بازگشت عودت‌کنندگان زمانی معنادار است که بسترهای مناسب برای ادغام پایدار عودت‌کنندگان و بی‌جاشدگان داخلی به‌وجود بیاید. امنیت، اشتغال و خدمات ابتدایی برای آنان فراهم شود. تنها با ادعا و تهیه پالیسی برای عودت‌کنندگان و بی‌جاشدگان، نمی‌توان مشکلات و چالش‌های هزاران انسان در حال حرکت در داخل و خارج از افغانستان را مدیریت و برنامه‌ریزی کرد.

اطلاعات روز: وزارت داخله‌ی کشور اعلام کرد که در جریان سه ماه اخیر ۴۸۷ غیرنظامی در نتیجه‌ی حملات و انفجارهای مابین طالبان در کشور کشته و یک‌هزار و ۴۹ نفر دیگر زخمی شده‌اند.

طارق آرین، سخن‌گوی وزارت داخله دیروز (شنبه، ۲۹ قوس) گفته است که این تعداد غیرنظامیان در نتیجه‌ی ۳۵ حمله‌ی انتحاری و ۵۰۷ مورد انفجار مابین کشته و زخمی شده‌اند.

آقای آرین همچنان گفته است که طالبان خلاف تمام ارزش‌های انسانی و اسلامی و خلاف تعهدات‌شان، به غیرنظامیان و تأسیسات عامه خسارات زیادی وارد کرده‌اند.

وزارت داخله:

در جریان سه ماه اخیر نزدیک به ۵۰۰ غیرنظامی توسط طالبان کشته شده‌اند

به گفته‌ی او، کشتن مردم عام جنایت جنگی محسوب می‌شود و هیچ توجیه ندارد.

آرین افزوده است که نیروهای امنیتی و دفاعی کشور تحت هر شرایط از مردم و کشور دفاع می‌کنند.

او تأکید کرده است که نیروهای امنیتی و دفاعی در جریان یک ماه گذشته حملات بزرگ و گروهی طالبان را در قندهار و هلمند دفع کرده و اهدافی را که «دشمن» برای سقوط داشت، خنثا و به شکست مواجه کرده‌اند.

گروه طالبان تاکنون در این باره چیزی نگفته است، اما در گذشته همواره مواردی از این ادعاهای دولت افغانستان را رد کرده‌اند.

کمیسیون انتخابات به حکومت:

سه انتخابات را در ماه میزان ۱۴۰۰ برگزار کنیم

عدلیه، شورای ملی و سایر جوانب ذیدخل در انتخابات شریک خواهد شد.

کمیسیون انتخابات برای برگزاری انتخابات پارلمانی غزنی، شوراهای ولایتی و

شهرداری‌ها در سال آینده درحالی اعلام آمادگی کرده است که پیشتر مؤسسه‌ی انتخابات آزاد و عادلانه‌ی افغانستان (فیفا) از بی‌توجهی دولت به اصلاحات انتخاباتی و بی‌سرنوشتی این انتخابات ابراز نگرانی کرده بود.

انتخابات پارلمانی گذشته در ۳۳ ولایت کشور با چهار سال تأخیر در ماه میزان سال ۱۳۹۷ برگزار شد. اما انتخابات پارلمانی غزنی به‌دلیل اختلاف‌ها روی شیوه‌ی برگزاری انتخابات تاکنون برگزار نشده است. پس از آن قرار بود که این انتخابات و انتخابات شوراهای ولسوالی همزمان با انتخابات ریاست‌جمهوری در سال گذشته‌ی خورشیدی برگزار شود که بازم به تأخیر افتاد.

هفت نیروی محافظت عامه در حمله‌ی طالبان در بادغیس کشته شدند

همچنان این عضو مجلس نمایندگان گفت که ۱۶ عضو دیگر این نیروها در این حمله‌ی طالبان نیز به این گروه پیوسته‌اند.

یک منبع حکومتی در بادغیس وقوع این درگیری را تأیید کرد، اما جزئیات بیشتری ارایه نکرد.

طالبان تاکنون چیزی در این مورد نگفته‌اند.

ولایت بادغیس در شمال‌غرب کشور از ولایت‌های ناامن است که جنگ‌جویان طالبان در بخش‌هایی از این ولایت حضور و فعالیت گسترده دارند.

اطلاعات روز: ضیال‌الدین اکازی، نماینده‌ی مردم ولایت بادغیس در مجلس نمایندگان می‌گوید که در نتیجه‌ی حمله‌ی جنگ‌جویان گروه طالبان بر یک پاسگاه نیروهای محافظت عامه در شهر قلعه‌نو، مرکز این ولایت هفت عضو این نیروها کشته شده‌اند.

آقای اکازی دیروز (شنبه، ۲۹ قوس) به روزنامه اطلاعات روز گفت که طالبان این حمله‌ی‌شان را دو شب پیش در منطقه‌ی «خواجه دو برادر» در ده کیلومتری غرب شهر قلعه‌نو رانندازی کرده بودند. به گفته‌ی او، در جریان درگیری‌ها در این حمله، چهار نیروی دیگر محافظت عامه نیز زخمی شده‌اند.

اطلاعات روز: یافته‌های کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان نشان می‌دهد که انفجار روز جمعه در ولسوالی گیلان ولایت غزنی ناشی از سرگلوله‌ی هاوان باقی‌مانده از جنگ بوده است.

در اعلامیه‌ی کمیسیون حقوق بشر که دیروز (شنبه، ۲۹ قوس) منتشر شده، آمده است که در نتیجه‌ی این انفجار، ۱۵ کودک کشته و ۲۰ نفر دیگر زخمی شده‌اند.

به نقل از اعلامیه، کودکانی که در این انفجار کشته و یا زخمی شده‌اند، برای خریداری بازیچه در بدل آهن‌آلات کهنه جمع شده

بودند.

به گفته‌ی کمیسیون حقوق بشر، مواد منفجرناشده‌ی باقی‌مانده از جنگ سبب قربانی شدن مکرر غیرنظامیان، به‌ویژه کودکان می‌شود.

این کمیسیون همچنان تأکید کرده است که طرف‌های جنگ در برابر قربانیان این رویداد مسئول اند و باید مناطق تحت کنترل و نفوذشان را از مواد منفجرناشده‌ی باقی‌مانده از جنگ پاک کنند.

کمیسیون حقوق بشر از حکومت افغانستان خواسته است که برای درمان زخمیان

اطلاعات روز: وزارت داخله‌ی کشور اعلام کرد که در جریان سه ماه اخیر ۴۸۷ غیرنظامی در نتیجه‌ی حملات و انفجارهای مابین طالبان در کشور کشته و یک‌هزار و ۴۹ نفر دیگر زخمی شده‌اند.

www.etilaatroz.com

اجساد سوخته‌ی سه فرد در ولسوالی انجیل هرات پیدا شد

آقای ولی‌زاده همچنان گفت که این اجساد جهت تحقیقات بیشتر به طب عدلی منتقل شده‌اند.

به گفته‌ی او، تاکنون انگیزه این رویداد مشخص نشده است.

هنوز هیچ کسی در پیوند به این رویداد بازداشت نشده است.

ولایت هرات در غرب کشور موقعیت دارد.

۱۷ مریض کووید۱۹ در یک شبانه‌روز گذشته در افغانستان جان داده‌اند

۵۴ نفر افزایش یافته است.

همچنان، در یک شبانه‌روز گذشته ۷۵ مریض کووید۱۹ در کشور بهبود یافته‌اند.

۴۴ نفر در ننگرهار، ۱۶ نفر در هرات، چهار نفر در خوست، سه نفر در قندهار، سه نفر

در بلخ، دو نفر در کابل، دو نفر در کاپیسا و یک نفر در بغلان پس از ابتلا به کووید۱۹،

بهبود یافته‌اند.

ناشی از کرونا در کشور به ثبت رسیده است. چهار نفر در ننگرهار، سه نفر در هرات، دو نفر در کابل، دو نفر در بلخ، دو نفر در لغمان و یک–یک نفر دیگر در ولایت‌های پروان، بادغیس، کنر و خوست به دلیل ابتلا به کووید۱۹ جان باخته‌اند.

شمار مجموعی فوتی‌های ناشی از مریضی کووید۱۹ در افغانستان تا دیروز به دوهزار و

پنجشیر، ارزگان و جوزجان به ثبت رسیده است.

با ثبت این رویدادها، شمار مجموعی مبتلایان به ویروس کرونا در افغانستان از نخستین روز شیوع این ویروس تاکنون به ۵۰ هزار و ۵۳۶ نفر رسیده است.

براساس معلومات وزارت صحت عامه، در بیست‌وچهار ساعت گذشته ۱۷ مورد مرگ

واجد روحانی - هرات

گزارشگر

باشندگان نیمروز در جنوب غرب افغانستان در تقایب دسترسی به خدمات صحتی معیاری هستند. مسئولان محلی می‌گویند در نزدیک به دو دهه‌ی گذشته کاری برای بهبود خدمات صحتی در این ولایت صورت نگرفته است. شهروندان می‌گویند برای تداوم بیماری‌شان ناگزیرند به ولایت‌های هم‌جوار سفر کنند. بیماران هزینه‌های هنگفت برای سفر درمانی به ولایت‌های هرات، قندهار، کابل و یا کشورهای ایران، پاکستان و هند می‌پردازند.

صدیق چخانسوری، یکی از شهروندان نیمروز به روزنامه اطلاعات روز می‌گوید که یک کودک از بستگانش پس از اصابت مرمی تفنگ شکاری، زخمی شده بود و داکتران نیمروز قادر به درمانش نبوده‌اند: «مرمی تفنگ شکاری به چهره این کودک برخورد کرده بود و بخشی از گوشت چهره وی را برده بود و یک استخوانش هم شکسته بود. داکتران نیمروز کاری نمی‌توانستند و ما بیمار خود را به هرات فرستادیم.»

او می‌گوید که ظرفیت داکتران و امکانات صحتی برای درمان بیماران در نیمروز در حدی پایین است که آنان به جز انتقال بیماران‌شان به ولایت‌های دیگر و کشورهای خارجی گزینه‌ای ندارند: «طی دو دهه اخیر حکومت توجه چندانی برای بهبود خدمات صحتی در نیمروز نداشته و باید حکومت به وظایف خود عمل کند و سطح خدمات‌رسانی را در این ولایت بلند ببرد.» به گفته‌ی او، بیشتر اقوام‌شان به دلیل جلوگیری از مرگ بستگان‌شان پول‌های هنگفت برای درمان بیماران‌شان مصرف می‌کنند.

بازمحمد ۴۵ ساله، یکی از باشندگان ولایت نیمروز است. او در صحبت با روزنامه اطلاعات روز می‌گوید که به دلیل عفونت دست دخترش مجبور شده که به قندهار برود و درمان کودکش را آن‌جا انجام دهد: «در نیمروز داکتران خیلی کم هستند و باید ما همیشه مریضان را به دیگر ولایت‌ها ببریم. برای تداوم طول خود به قندهار رفته و ۳۵ هزار افغانی مصرف شد و اگر داکتر خوب در نیمروز می‌بود، نیاز نبود که من قندهار بروم.»

استفاده از شفاخانه نسایی

مسئولان صحتی نیمروز برای درمان بیماران از شفاخانه نسایی و ولادی ۳۰ بستر، به‌عنوان شفاخانه مرکزی استفاده می‌کنند و این به هیچ‌عنوان پاسخگوی نیازمندی باشندگان نیمروز نیست. عبدالقیوم خالقی، مدیر خدمات صحتی عامه نیمروز می‌گوید که ظرفیت این شفاخانه تا ۵۰ بستر افزایش یافته است، اما همچنان کمبود متخصص صحتی وجود دارد: «ما بهترین دستگاه‌ها را در شفاخانه ۵۰ بستر داریم، اما نفر نیست که این دستگاه‌ها را به کار بیندازد. در بخش نسایی ولادی برای

دسترس‌ی محدود مردم به خدمات صحتی در نیمروز

شفاخانه‌ی ۱۰۰ بستری که در ۸ سال ساخته نشده است

اطلاعات روز

کار بنیادی برای افزایش دسترسی مردم به خدمات صحتی در این ولایت صورت نگرفته است.

او می‌افزاید که بارها کمبود خدمات صحتی را به مقام‌های ارشد حکومت به‌شمول رییس‌جمهور در میان گذاشته، اما تغییرات مثبتی در بخش بهبود خدمات‌رسانی صحتی صورت نگرفته است.

شفاخانه ۱۰۰ بستری که ۸ سال ساخته نشد

قرارداد ساخت یک شفاخانه ۱۰۰ بستر به هزینه بیش از ۲۶۷ میلیون افغانی در ماه دلو سال ۹۲ میان وزارت صحت عامه با شرکت موسوم به «فولاد میلاد» در کابل به امضا رسید و در ماه ثور سال ۹۳ به ساخت شفاخانه آغاز کرد، اما برخلاف انتظارات کار این شفاخانه متوقف شد.

عبدالقیوم خالقی، مدیر خدمات صحتی عامه نیمروز به روزنامه اطلاعات روز می‌گوید قرار بود که این شفاخانه در سه سال ساخته شود، اما کارش بیشتر از ۵۵ درصد پیشرفت نداشته است: «شفاخانه ۱۰۰ بستر در ۲۰ جریب زمین، در مرکز ولایت نیمروز، در چهار بلاک باید ساخته می‌شد، اما شرکت قراردادکننده، تنها دو بلاک یک‌منزله ساخته و دو بلاک دو منزله را نساخته است.»

او می‌افزاید که شرکت «فولاد میلاد» در حدود ۸۰ درصد پول قرارداد را گرفته است،

خدمات‌رسانی صحتی دولتی پایین و در عین حال، دریافت خدمات صحتی خصوصی نیز دشوار و یا غیرممکن است.

تنها پنج بستر برای ولسوالی‌ها

دلارام، چخانسور، کنگ، چهاربرجک و خاشرود، پنج ولسوالی نیمروز است، اما مسئولان صحتی می‌گویند که در این ولسوالی‌ها، تنها پنج بستر برای بازدید بیماران به گونه سرپایی فعال است.

عبدالقیوم خالقی، مدیر خدمات صحتی عامه نیمروز می‌گوید: «در این مراکز صحتی در ولسوالی‌ها تنها کودکان واکسین می‌شوند و بیماران سرپایی از سوی داکتران دیده می‌شوند و در بخش نسایی ولادی قابل وجود دارد.»

به گفته او، در قورقوری، مرکز ولسوالی خاشرود، شفاخانه ۲۰ بستر ساخته شده، اما عرضه خدمات در حد همان پنج بستر است: «کلینیک‌هایی که در روستاهای خاشرود باید ساخته می‌شد، به دلیل تهدیدات امنیتی و حضور طالبان در مرکز خاشرود ساخته شده است. وقتی کارمند صحتی نباشد، تعمیر مرکز صحتی به چه دردی می‌خورد؟ باید داکتران و متخصصان صحتی در ولسوالی‌ها افزایش یابند.»

در همین حال، مسعود حکیمی، عضو شورای ولایتی نیمروز در صحبت با روزنامه اطلاعات روز می‌گوید که طی دو دهه‌ی اخیر هیچ

کودکان ما دستگاه‌های خوبی داریم، اما متخصص نداریم.»

در همین حال نصیر هیبت، رییس صحت عامه نیمروز به روزنامه اطلاعات روز می‌گوید که هم اکنون شفاخانه ولایتی کنونی نیمروز قادر به درمان بیماران زیادی نیست و اتاق‌های این شفاخانه بسیار کوچک است. او می‌افزاید که این شفاخانه نیز باید به تجهیزات پیشرفته و متخصصان صحتی مجهز شود، تا سطح خدمات‌رسانی افزایش یابد.

مسئولان صحتی نیمروز از وزارت صحت عامه می‌خواهند که در بخش افزایش داکتران و متخصصان صحتی اقدام، کند تا جلو مرگ‌ومیر بیماران در این ولایت گرفته شود.

خدمات صحتی خصوصی

آمار مسئولان صحتی نیمروز نشان می‌دهد که هفت شفاخانه و درمانگاه خصوصی در شهر زرنج مرکز این ولایت فعالیت دارد و بیشتر مردم به‌جای خدمات صحتی دولتی به این مراکز خصوصی مراجعه می‌کنند. بیشتر باشندگان نیمروز در جنوب غرب کشور در خطر شدید فقر زندگی کنند و پرداخت پول در قبال دریافت خدمات صحتی برای‌شان دشوار و کمرشکن است.

مسعود حکیمی، عضو شورای ولایتی نیمروز به روزنامه اطلاعات روز می‌گوید که به دلیل فقر فزاینده برخی از بیماران قادر به دریافت خدمات صحتی نیستند، چرا که سطح

اما فیصدی کار به اندازه دریافت این مقدار پول کم بوده است: «این شرکت با وجودی که تا ۸۰ درصد پول قرارداد را از بانک کشیده بود، بازم تقاضای پول بیشتر از حکومت کرده بود، اما وقتی دولت گفت که به اندازه دریافت پول، ساخت شفاخانه ۱۰۰ بستر پیشرفت نداشته، این شرکت کار را متوقف کرد.»

به گفته‌ی او، شرکت «فولاد میلاد» بدون اطلاعات به حکومت کار ساخت شفاخانه ۱۰۰ بستر را متوقف کرده و حتا به درخواست ریاست صحت عامه نیمروز مبنی بر گزارش‌دهی از میزان پیشرفت کار و مقدار مصرف بودجه، پاسخ مثبت ارائه نکرده است. خواستیم تا دیدگاه شرکت «فولاد میلاد» را در گزارش داشته باشیم، اما موفق به این کار نشدیم.

ادعای تبانی

مسعود حکیمی، عضو شورای ولایتی نیمروز در صحبت با روزنامه اطلاعات روز مدعی است که در گذشته بین شرکت «فولاد میلاد» و مسئولان محلی و صحتی نیمروز برای دریافت پول بیشتر از فیصدی پیشرفت کار ساخت شفاخانه ۱۰۰ بستر تبانی صورت گرفته است: «شرکت فولاد میلاد ۴۰ درصد کار این شفاخانه را پیش برده، اما از ۸۰ درصد پول از حکومت گرفته. نوید مسئول این شرکت آدم زورمند است و نه زور رییس‌جمهور و نه هم زور وزیر و معینان وزارت صحت عامه به این فرد می‌رسد.»

به گفته‌ی او، در صورتی‌که اداره محلی و ریاست صحت عامه نیمروز، پیشرفت در کار ساخت این شفاخانه را تأیید نمی‌کردند، شرکت قراردادکننده قادر به دریافت پول نمی‌شد.

او تأکید می‌کند که باید عاملان این تبانی به نهادهای عدلی و قضایی جهت پی‌گرد معرفی شوند: «من بارها به رییس‌جمهور، وزیر صحت و دیگر مقام‌های صحتی گفتم که باید روند توقف ساخت شفاخانه ۱۰۰ بستر پی‌گیری شود، اما متأسفانه هیچ کس کاری در این بخش انجام نداده است.»

اداره محلی نیمروز در این مورد با روزنامه اطلاعات روز حاضر به مصاحبه نشد. نصیر هیبت، رییس صحت عامه نیمروز در صحبت با روزنامه اطلاعات روز امیدوار است که با پایان کار ساخت شفاخانه ۱۰۰ بستر، حدود ۵۰ درصد مشکلات صحتی در این ولایت بر طرف شود.

او می‌گوید بارها برای ساخت شفاخانه ۱۰۰ بستر دست به دادخواهی زده، اما کاری برای آغاز ساخت مجدد این شفاخانه صورت نگرفته است: «شرکت سازنده شفاخانه ۱۰۰ بستر مشکل داشته و در پیشرفت کار تأخیر داشته. امیدوی است که ساخت این شفاخانه به بودجه سال ۱۴۰۰ گرفته شده و احتمالاً این شفاخانه ساخته خواهد شد.»

طنز

• رییس‌جمهور غنی مدال دولتی غازی محمد اکبرخان را به داکتر زلمی رسول تفویض کرد. این مدال به پاس یک عمر زنده ماندن به آقای رسول داده شد. در مراسمی که به این مناسبت برگزار شده بود، رییس‌جمهور تأکید کرد که آقای رسول سال‌ها زنده بوده و در این مدت بدون کمترین توقع پاداشی به‌صورت خستگی‌ناپذیر به نفس کشیدن ادامه داده است.

بر اساس گزارش‌ها، در سال مالی هزار و سه صد و نود و چور دولت به آقای رسول پیشنهاد کرد که از کد ۹۱ پانزده میلیون به‌عنوان خرج حیات به وی داده شود. اما وی به‌خاطر این که دستش به کد مُد آلوده نشود این پیشنهاد را محترمانه رد کرد و در عوض از دولت خواهش نمود که اگر ممکن است خواهرزاده‌اش را در هشت پُست هم‌زمان مقرر نماید.

• حاجی محمد محقق گفت که افغانستان یک خانواده است و نباید سخنانی گفت که میان اعضای خانواده نفاق ایجاد شود.

یکی از آگاهان امور این سخنان آقای محقق را رد کرد و گفت که کشور خانواده نیست. وی گفت:

«متأسفانه وقتی که خانواده خیلی کلان می‌شود و هر بخش خانواده والی و وزیر و اردو و صدارت و وزارت دارد، بزرگان ما دیگر بین خانواده و کشور فرق نمی‌گذارند.»

خانواده‌ی خود نشست و برخاست خواهد کرد.

• امرالله صالح، معاون اول رییس‌جمهور، جلسات شش و نیم صبح خود را به پنج و نیم صبح منتقل کرد. وی به خبرنگاران گفت: «متأسفانه در این یک هفته‌ی اخیر آمار فحاشان از یازده درصد به هفده درصد افزایش داشت و میزان رضایت از جلسات ما با شش درصد کاهش رویه‌رو بود. من شش نفر از همکاران را وظیفه داده‌ام که تحقیق کنند و به من گزارش بدهند که آن‌هایی که فحش می‌دهند عقبه‌ی سیاسی دارند یا از زمان برگزاری جلسات ما ناراضی هستند. البته ما تمام این دشنام‌دهندگان را با شماره‌ی موبایل و آدرس‌های‌شان می‌شناسیم. این‌که تا حالا چرا برای گرفتاری‌شان اقدام نکرده‌ایم، فعلاً بماند.»

معاون اول رییس‌جمهور به مردم افغانستان اطمینان داد که تا سه روز دیگر مسأله‌ی فرار شمس‌الدین موچی را برای همه روشن خواهد ساخت. وی در یک پیام ویدیویی گفت:

«شمس‌الدین یک موچی بود. روز سه‌شنبه هفته‌ی گذشته شش جفت بوت مشتری‌های خود را در یک خریطه‌ی آبی‌رنگ انداخته و از شهرنو فرار کرد. تو کجا می‌روی؟ کجا را داری که بروی؟ بسیار که دور بروی به کارخانوی پیشاور خود را برسانی. همانجا هم اجنت‌های امنیت ملی ما هستند که ترا دستگیر کنند.

ما به هموطنان این تضمین را می‌دهیم که شمس‌الدین به کابل بازگردانده خواهد شد. به بازگرداندن این موچی شک نکنید.»

• مولوی سلیم‌الله آخوند، مسئول اداره‌ی ایکوسیستم آموزشی طالبان، از تلاش حکومت افغانستان برای اسلامی کردن معارف کشور به شدت انتقاد کرد. وی هشدار داد که طرح انتقال صنف اول تا سوم به مساجد به افراطی‌گری در کشور دامن خواهد زد. آقای مولوی آخوند در این مورد گفت:

«اگر این طرح‌ها را به خاطر خوش ساختن طلبه‌های کرام پیشنهاد می‌کنید، ما مخالف آن هستیم. ما اگر می‌خواستیم صنف مکتب را به مساجد منتقل کنیم، در وقت امارت اسلامی این کار را می‌کردیم. در ضمن، شنیده‌ایم که حکومت افغانستان قصد دارد

بستن دستار بر سر زنان را اجباری کند. به نظر ما این سیاست مخالف حقوق زنان در شریعت مقدس است. زنان همین که یک بوجی سیاه را سر کنند و در خانه بنشینند کفایت می‌کند. لنگی زدن زنان زیاده روی در دین است و از نظر ما محکوم می‌باشد. از لحاظ عملی هم سخت است که آدم لنگی را سر بوجی بسته کند. دین ما دین رحمت است و با این افراط‌ها و تفریط‌ها سازگاری ندارد. ما فقط مخالف آریانا سعید هستیم. حتا با سوپنا قاسمی هم مشکل نداریم.»

در ملک چه خبرهاست؟

سخنچیداد هاتفا

پذیرش مهمان و ملاقات با عیادت‌کنندگان معذرت می‌خواهد. ایشان گفت که برای مدتی فقط با همین هشت‌صد و نود و پنج عضو

در خبری دیگر، آقای محقق که در این اواخر از سفر معالجاتی به ترکیه برگشته در فیسبوک خود نوشت که به‌خاطر موج دوم کرونا از

پروسه صلح افغانستان از منظر نظریه پیچیدگی و آشوب

علی سجاد مولایی

AFP

منطقی همانند منطق تجویزی نظریات خطی همانند نوسازی و وابستگی پیروی نمی‌کنند، بلکه امروزه مجموعه‌ای از متغیرها باعث می‌شوند عناصر عرصه‌های خصوصی، عمومی و سیاسی و نیز سطوح خرد و کلان، در خطوط ستیز و سازش همزمان به پیش بروند و فضایی آشوبناک را بر سازند. از منظر نگرش کانونی نظریه آشوب، شگفتی، تغییرات ناگهانی و سریع، ابهامات و خارج شدن همه چیز از کنترل در جهان کنونی ویژگی هر سیستم پیچیده است.

مدل تحلیلی آشوب و پیچیدگی بیشتر در مقابل مدل اثبات‌گرایانه/پوزیتیویستی قرار دارد. نظریه اثبات‌گرایی که با تکیه بر فلسفه نیوتنی (علت و معلول) بنا نهاده شده بود تأثیر بسزای بر پیشرفت علم داشت. ولی امروزه این نظریه دیگر توانایی تحلیل و تجزیه پدیده‌های سیاسی و اجتماعی را ندارد. فلسفه نیوتنی بر چهار فرض: نظم، تقلیل، پیش‌بینی و جبر استوار بود. براساس این نظریه تمام تغییرات و تحولات و رخدادها خطی، قابل کنترل و پیش‌بینی است.

نظریه آشوب با گذار از این مفروض‌های نیوتنی و با تکیه بر اصول فیزیکی کوانتومی این موضوع را بیان می‌کند که در سیستم‌های پیچیده نمی‌توان گفت که اتفاق دوباره تکرار خواهد شد. به همین جهت مدل آشوب برخلاف نظریه‌ها و رویکردهای مرسوم، در تلاش اقتداربخشیدن به ثبات و روندهای خطی نیست. بلکه به دنبال نفی فراروایت‌های زاده مدرنیته، اثبات‌گرایی و مدل‌های خطی برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری است که در چند دهه گذشته سعی کرده منزلتی برتر برای خود ارازی دارد و تغییرات کشورهای غیرغربی را تغییراتی غیرعقلانی مطرح کند. مدل آشوب در واقع گویای آن است که تحولات سیاسی و اجتماعی زمان پرورده، زمینه پرورده و مکان پرورده هستند و نباید به دنبال قاعده‌ای عام و جهان‌شمول برای تبیین و تحلیل آن‌ها بود؛ در مقابل باید به دنبال قواعد خرد، محلی و متناسب با زمینه‌ها و زمانه جدید بود؛ زمینه و زمانه‌ای که خود دنیای مدرن نیز از

فضای سیاسی و اجتماعی افغانستان همواره فضای پیچیده بوده و این پیچیدگی از سال ۱۹۷۹ به این سو، ذهن کارشناسان و صاحب‌نظران سیاست افغانستان را به خود مشغول کرده است. شاخص‌ترین رویه‌های سیاسی در افغانستان «واکنش عجولانه‌ی بازیگران»، «خواست‌های مردم»، «یتلاف‌های شکننده، مقطعی و گذارا»، «زهم‌گسستگی و انشعاب مداوم و تصاعدی گروه‌های سیاسی»، «عوض شدن خط مشی‌ها»، «فساد»، «وجود روحیه وابستگی به بیرون»، «انحصارطلبی»، «تعریف مقطعی از منافع ملی»، «تقدم منافع شخصی بر منافع ملی»، «ساختارهای معیوب»، «حاکم‌بودن سنت بر فرهنگ سیاسی» و «تخبه‌های مصلحت‌اندیش (مصلحت‌خودی)» است. این شاخصه‌ها باعث شده تا وضعیت سیاسی افغانستان همواره آشوبناک و پیچیده همراه با خشونت و ستیز باشد.

در این نوشته کوشش بر آن است تا با بهره‌گیری از نظریه پیچیدگی و آشوب این فرض را به آزمون می‌گذاریم که آشوب و پیچیدگی فعلی سیاسی افغانستان ناشی از «اثر پروانه‌ای عوامل کوتاه‌مدت بر سیاست‌ها» و «تعدد نقش‌ها» است.

نظریه پیچیدگی و آشوب

جمیز روزنا، عصر جدید را به عصر آشوب در سیاست جهان تعبیر کرده است. آشوب البته در نظریات جدید معنای متفاوتی با معنای موجود در ذهن ما دارد؛ بدین معنا که برخلاف تصور معمول، آشوب و آشوبناکی امروزه در هیئت یک نظریه، ضمن نقد نظریات خطی تبیین فرایندهای سیاسی و اجتماعی، به سیستم‌هایی اشاره دارد که ضمن نشان دادن بی‌نظمی، حاوی نوعی نظم نهفته در درون خود هستند و بیانگر رفتارهای نامنظم، غیرخطی و غیرقابل پیش‌بینی و پیچیده‌اند. به بیان دیگر نظریه آشوب قائل به وجود یک الگوی نظم غایی در تمام این بی‌نظمی‌هاست. از منظر نظریه آشوب امر سیاسی و ساخت و سازمان‌یافتگی سیاسی الزاماً از

گزند دگرگونی‌های مدهوش‌کننده آن در امان نیست. زاده مدرنیته، اثبات‌گرایی و مدل‌های خطی برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری است که در چند دهه گذشته سعی کرده منزلتی برتر برای خود ارازی دارد و تغییرات کشورهای غیرغربی را تغییراتی غیرعقلانی مطرح کند. مدل آشوب در واقع گویای آن است که تحولات سیاسی و اجتماعی زمان پرورده، زمینه پرورده و مکان پرورده هستند و نباید به دنبال قاعده‌ای عام و جهان‌شمول برای تبیین و تحلیل آن‌ها بود؛ در مقابل باید به دنبال قواعد خرد، محلی و متناسب با زمینه‌ها و زمانه جدید بود؛ زمینه و زمانه‌ای که خود دنیای مدرن نیز از

مدل آشوب و صلح افغانستان
با چنین نگاهی به جریان گفت‌وگوهای صلح افغانستان و طالبان که در آن بازیگران و عوامل مختلف دخیل‌اند رسیدن به توافق میان جانبین در آینده نزدیک بعید به نظر می‌رسد. مدل ذیل بیانگر پیچیدگی و وجود بازیگران متعدد در پروسه صلح افغانستان است.

آگاهی مردم

یکی از عوامل که به‌صورت پیچیده‌ای بر صلح تأثیر می‌گذارد، بالارفتن سطح آگاهی شهروندان افغانستان است. با استناد داده‌ها و احصایه‌های موجود اکثر مردم افغانستان نمی‌خواهند که دوباره حوادث دهه ۹۰

میلادی را دوباره تجربه کنند. از سویی مطالبات شهروندان نیز با گذشته متفاوت است و نسل کنون به‌راحتی از حقوق شهروندی خود نمی‌گذرند.

جامعه مدنی

جامعه مدنی نیز به‌عنوان بخشی از جامعه افغانستان، می‌تواند نقشی موثر در فشار آوردن روی دولت و جامعه جهانی برای حمایت از مطالبات شهروندان افغانستان بازی کند.

حقوق بشر و سازمان ملل

پس از سقوط امارت طالبان و شکل‌گیری حکومت جدید در افغانستان، گسترش

بحران توزیع و بازخیزش طالبان

محمدهادی ابراهیمی

Social Media

شورش‌گری مجدد طالبان انجامید. در این نوشته تلاش شده است که نقش بحران توزیع در شورش‌گری طالبان، به‌عنوان عاملی پیش‌زمینه‌ای، تبیین شود. قابل ذکر است که این عامل به تنهایی نمی‌تواند بازخیزش طالبان را تبیین کند، چه این‌که به‌صورت کل هیچ پدیده اجتماعی‌ای تک‌عاملی نیست، بلکه بحران توزیع، تنها بعد پیش‌زمینه‌ای شورش را تبیین می‌کند و به ابعاد بسیج‌ساز، تحریک‌کننده و تسریع‌کننده‌ی شورش نمی‌پردازد.

بحران توزیع که گاهی از آن به‌عنوان (اساسی‌ترین بحران کشورهای چندپارچه) یاد می‌شود، هنگامی شکل می‌گیرد که قدرت و ثروت در جامعه و میان اقشار و گروه‌های مختلف جامعه، به‌صورت متناسب و عادلانه توزیع نشده باشد. اگر قدرت به گونه‌ای توزیع شود که یک قوم و یا گروه سهم بیشتری از آنچه متناسب آن گروه است، دریافت کند و گروه دیگر سهم کمتری از قدرت داشته باشند، این حالت به بحران توزیع می‌انجامد. ناکارآمدی دولت و ساختار سیاسی در حل بحران توزیع، باعث آن می‌شود که اقوام و گروه‌های ناراضی حس محرومیت کرده و اقدام به شورش کنند. از میان نظریه‌پردازان امنیت، تد رابرت گر (Ted Robert Gurr)، از جمله کسانی است که رابطه میان محرومیت و شورش را به خوبی تبیین کرده است. به باور تد رابرت گر، اگر گروهی از جامعه حس کند که از آنچه سزاوارش است محروم شده است، و از سویی راه دیگری برای کسب آنچه می‌خواهد نداشته باشد، اقدام به شورش‌گری می‌کند. لذا می‌توان نتیجه

پس از حملات هفتم اکتبر، چنین برداشت می‌شد که طالبان برای همیشه شکست خورده‌اند و از میدان سیاست و قدرت، بیرون رانده شده‌اند. گمان غالب این بود که طالبان، دیگر به بخشی از تاریخ افغانستان تبدیل شده‌اند و همیشه باید از آنان به‌عنوان گذشته یاد کرد. اما حدود یک سال پس از حملات ائتلاف جهانی به رهبری امریکا، دوباره شورش‌گری‌های طالبان از ولایات جنوبی آغاز شد و طالبان دوباره اقدام به بسیج نیرو و شورش‌گری کردند. حرکات و اقدامات طالبان تا آنجا ادامه یافت که اکنون حدود ۴۰ درصد جغرافیای افغانستان را تحت نفوذ خود دارند و به‌عنوان یک گروه قدرت‌مند، طرف مذاکره‌ی دولت افغانستان بوده و خواستار مشارکت حداکثری در ساختار سیاسی آینده‌ی افغانستان‌اند.

سوال اساسی این است که چه عواملی باعث بازخیزش طالبان شد؟ چطور شد که برای مدت یک سال پس از حملات هفتم اکتبر، حتی یک صدای فیر از ناحیه‌ی طالبان شنیده نشد، اما پس از تنها یک سال، از روستاهای جنوب گرفته تا شهر کابل، شاهد حملات انتحاری طالبان شد و طالبان در بسیاری از میدان‌ها، به نیروی فاتح بدل شدند؟

گرچند عوامل سیاسی، امنیتی، جامعه‌شناختی، اقتصادی و منطقه‌ای زیادی برای بازخیزش طالبان می‌توان برشمرد، اما یکی از این عوامل، تقسیم نامناسب قدرت در کنفرانس بن است، این تقسیم نامناسب نتوانست قدرت را به گونه‌ی مطلوبی توزیع کند و چنین شد که تقسیم قدرت در کنفرانس بن، به بحران توزیع منجر شد و این بحران توزیع، همراه عوامل دیگر، به

و در نتیجه جبهه‌ی متحد که از احزاب جهادی مستقر در افغانستان تشکیل شده بود، در این کنفرانس شرکت داشتند. اما آنچه در این کنفرانس غایب انگاشته می‌شد، حضور نمایندگانی از پشتون‌های جنوب افغانستان بود. طوری که اخضر ابراهیمی، نماینده‌ی ویژه‌ی سازمان ملل متحد در امور افغانستان، در یک مصاحبه‌ی رادیویی در سال ۲۰۰۸ به این نکته اشاره کرد؟ به

ساختار سیاسی افغانستان پس‌اطالبان ریخته شد، قومیت، مبنای توزیع قدرت قرار گرفت. چهار گروه در کنفرانس بن حضور داشتند؛ گروه روم که به نمایندگی از ظاهر شاه فقید آمده بودند، گروه قبرس که بیشتر از آدرس پشتون‌های گلجایی نمایندگی می‌کردند و از جمله نمایندگان حکمتیار در این گروه جای داشتند، گروه پیشاور که از پیشاور پاکستان در این کنفرانس شرکت داشتند

گرفت که بحران توزیع قدرت و ناتوانی ساختار سیاسی در حل این بحران، عاملی پیش‌زمینه‌ای برای شورش‌گری می‌گردد. به‌نظر می‌رسد که ساختار سیاسی پس‌اطالبان نتوانسته است قدرت را به‌صورت مناسب و مطلوب در جامعه‌ی چندپارچه‌ی افغانستان توزیع کند و به همین جهت، دولت افغانستان با بحران توزیع دست و پنجه نرم می‌کند. در کنفرانس بن که شالوده‌ی

دهن کجی بانوی اول به قانون؛ آیا پارلمان «میدان خرید و فروش» است؟

— خادم حسین کریمی —

خبرگزاری مرکزی

آن‌ها دست‌کم تا کنون به‌عنوان سرپرست، وزارت‌های معارف و امور زنان را رهبری می‌کنند. براساس قانون، هیچ وزارتی نباید بیشتر از دو ماه توسط سرپرست رهبری شود. برخلاف حکم صریح قانون، بانوی اول کشور در این گفت‌وگو، بدون هیچ احترامی به قانون و صلاحیت و جایگاه قانونی پارلمان افغانستان، با زورگویی خط و نشان می‌کشد که بی‌اعتنا به تصمیم نمایندگان مجلس در مورد این دو نامزدوزیر زن، آن‌ها کماکان در کابینه حضور خواهند داشت. این سخن، مصداق عریان دهن کجی بانوی اول به قانون و جایگاه پارلمان افغانستان است.

براساس قوانین نافذ کشور، دفتر بانوی اول افغانستان، صلاحیت اجرایی ندارد. در وبسایت این دفتر در خصوص «دیدگاه و اهداف» دفتر بانوی اول آمده است که این دفتر در میزان ۱۳۹۳ با التفات به لیاقت و سابقه‌ی کاری رولا غنی با بی‌جاشدگان داخلی و کودکان کار به تصمیم رییس‌جمهور غنی به‌وجود آمد و بر «فعالیت‌های اجتماعی و غیرسیاسی» متمرکز است.

ماجرای حاکمیت قانون، صلاحیت و وجاهت نهادها و دسیپلین نهادی و مدیریتی در افغانستان به جایی رسیده است که یک دفتر تشریفاتی و فاقد صلاحیت اجرایی تعریف‌شده، جایگاه و صلاحیت قانونی بزرگ‌ترین نهاد تقنینی و نظارتی کشور و مظهر اراده‌ی مردم افغانستان را هیچ می‌شمارد. همچنین در تناقض صریح با روح قانون، اعمال و دوام یک رویه‌ی غیرقانونی را با زورگویی و بی‌هیچ ترس از پی‌گرد قانونی، حمایت و پشتیبانی می‌کند. پارلمان افغانستان براساس قانون اساسی کشور، تنها نهاد قانونی است که صلاحیت صدور رأی اعتماد یا عدم اعتماد در خصوص اعضای کابینه را دارد. براساس قانون، در صورتی که نامزدوزیر پیشنهادی حکومت، از طرف پارلمان کشور رأی عدم اعتماد بگیرد، باید با یک نامزدوزیر دیگر عوض شود. مضاف بر آن، هیچ وزارتی نباید بیش از دو ماه توسط سرپرست اداره شود. این حکم صریح قانون است. اما بانوی اول کشور بدون کوچک‌ترین احترام و اعتنا به قوانین نافذ افغانستان، تهدید می‌کند که چه پارلمان کشور رأی اعتماد بدهد یا ندهد، دو نامزدوزیر زن همچنان در کابینه باقی می‌ماند. این سخن، ذبح اقتدار پارلمان، دهن‌کجی به قانون و حمایت صریح از قانون‌شکنی است.

کرده و شورای ملی را به «میدان خرید و فروش» تبدیل کرده‌اند، مسأله‌ی رسیدگی به فساد در مجلس نمایندگان و پی‌گرد قضایی این افراد باید به یک بحث جدی و کلان در سطح ملی تبدیل شود. این فاجعه‌ی تکان‌دهنده و سهمگینی برای افغانستان است که مظهر اراده‌ی مردم از جایگاه «بزرگ‌ترین نهاد تقنینی و نظارتی» به «میدان خرید و فروش» سقوط کرده باشد. اگر این اتهام‌های تکان‌دهنده حقیقت ندارد، مجلس نمایندگان افغانستان باید از حیثیت و وجاهت‌اش دفاع کند.

تبدیل شدن مجلس نمایندگان افغانستان به «میدان خرید و فروش» اما، تمام سخن رولا غنی در مورد شورای ملی کشور نبود. بانوی نخست افغانستان در این گفت‌وگو، با اشاره به رأی عدم اعتماد مجلس به دو نامزدوزیر پیشین، رنگینه حمیدی؛ سرپرست وزارت معارف و حسینیه صافی؛ سرپرست وزارت امور زنان گفت که او از رأی عدم اعتماد پارلمان به این دو نامزدوزیر پیشین «جگرخون» نیست زیرا به‌زعم او، پارلمان «بگوید یا نگوید»، آن‌ها در کابینه می‌باشند.

این موضع بانوی اول افغانستان، حمایت آشکار و قدرانه از نقض حاکمیت قانون و به هیچ‌شمردن جایگاه قانونی پارلمان افغانستان به‌عنوان نهادی است که قانونا صلاحیت دارد به وزرای پیشنهادی حکومت رأی اعتماد یا عدم اعتماد دهد. پس از آن‌که مجلس نمایندگان به رنگینه حمیدی و حسینیه صافی رأی عدم اعتماد دادند، و

رولا غنی، همسر رییس‌جمهور و بانوی اول افغانستان در گفت‌وگویی اختصاصی با رادیو آزادی که نسخه‌ی کامل آن روز شنبه، ۲۹ قوس در وبسایت این رسانه منتشر شد، در مورد مباحث مختلف از جمله پروسه‌ی صلح، حقوق و وضعیت زنان، طالبان و حکومت مؤقت صحبت کرده است. در بخشی از این گفت‌وگو، بانوی اول افغانستان، مجلس نمایندگان کشور را به میدان خرید و فروشی تشبیه کرده است که به‌زعم او باعث شده ارزش نهاد پارلمان پایین بیاید. خانم غنی در این گفت‌وگو نمایندگان مجلس را متهم کرد که در بدل دریافت پول به نامزدوزیر کابینه رأی اعتماد داده و در واقع رأی‌شان را در بدل دریافت پول به فروش رساندند.

پس از امرالله صالح، معاون نخست ریاست‌جمهوری که در سخنرانی غیرحضوریش در کنفرانس ژنو، اعضای پارلمان افغانستان را به دست‌داشتن در فساد متهم کرد، در فاصله‌ی کمتر از یک ماه، برای دومین بار اتهام مشابه بر پارلمان افغانستان وارد می‌شود. رولا غنی، صریح‌تر و شدیدتر از آقای صالح، وجاهت پارلمان افغانستان را در حد «میدانی برای خرید و فروش» و تجارت رأی، به زیر کشید.

اتهامی چنین سهمگین از طرف بانوی نخست کشور بر نهادی که باید در عالی‌ترین سطح، قانون تصویب و تدوین کرده و از عملکرد حکومت نظارت کند، تکان‌دهنده است. مدعیان این ادعاها و اتهام‌ها اما، نباید صرفاً به واردکردن اتهام‌ها به‌صورت کلی و سرپیسته اکتفا کرده و از ارائه‌ی اسناد و شواهد طفره برونند. علاوه بر آن، نهاد‌های مسئول عدلی و قضایی، بر پایه‌ی ادعاهای صریح صورت‌گرفته از طرف بانوی نخست کشور، می‌بایست بی‌نیاز از دستور رییس‌جمهور یا فشار افکار عمومی و رسانه‌ها، برای این اتهام‌ها پرونده تشکیل دهند. اگر چنانچه سازوکار حقوقی و قضایی لازم برای پی‌گیری عدلی این موضوع توسط نهاد‌های عدلی و قضایی وجود ندارد یا کافی نیست، باید این سازوکارها در دستگاه عدلی و قضایی کشور ایجاد و اجرایی شود.

اگر آن‌چنان که بانوی نخست کشور ادعا کرده است، نمایندگان مجلس به‌عنوان اعضای عالی‌ترین نهاد تقنینی کشور، در سطح دلالان و فروشندگان رأی سقوط

است به‌جای مایک پامپنو وزیر خارجه می‌شود و روی نماینده ویژه برای صلح افغانستان نیز رایزنی وجود دارد.

پاکستان

پاکستان همسایه جنوب‌شرقی افغانستان یکی از موثرترین بازیگران در سیاست افغانستان است. پاکستان از چندین مسیر می‌تواند بر امنیت و صلح افغانستان نقش بازی کند.

۱- رقابت پاکستان و هند: پاکستان و هند روی منطقه کشمیر اختلاف دارند و هرازگاهی افغانستان به سمت هند نزدیک شده است خشونت‌ها در افغانستان افزایش یافته است؛

۲- مدارس مذهبی: پاکستان ۳۰ هزار مدرسه دینی را در خاک خود جا داده است. براساس منابع بیشترین جنگ‌جویان طالب از این مدارس فارغ می‌شوند.

ایران

فرض این نوشته بر آن است که ایران از روند گفت‌وگوهای صلح افغانستان بیرون گذاشته شده است. به همین جهت ایران تلاش دارد تا با حمایت از طالبان ناراضی نقشی بیشتر در روند داشته باشد یا حداقل بر روند تأثیر بگذارد.

قطر

در گفت‌وگوهای صلح افغانستان، قطر نقش تسهیل‌کننده را بازی می‌کند و قطر بر سر رهبری جهان عرب با عربستان در رقابت است و از این رو قطر تلاش دارد تا نقش بیشتر در تحولات منطقه و جهان اسلام بازی کند.

جمع‌بندی

با توجه به عوامل متعدد ذکر شد و با بهره‌گیری از نظریه پیچیدگی و آشوب رسیدن به صلح در افغانستان سخت به‌نظر می‌رسد. بازیگران متعدد و اثر پروانه‌ی عوامل مختلف به پیچیدگی پروسه افزوده است. با درک وضعیت پیچیده و نامحتمل بودن گزینه توافق به‌دلیل اختلافات شدید میان دو طرف و منافع متنوع بازیگران بی‌شمار، محتمل‌ترین سناریو آشوب بیشتر است.

تحلیل

شده‌اند، گرچند در دولت کرزی و اشرف غنی، پشتون‌ها ریاست قدرت اجرایی را در دست داشتند، اما به باور طالبان این افراد نماینده‌ی واقعی پشتون‌ها نیستند. دکتر عمر صدر، در پژوهش خود تحت نام (حل) سیاسی منازعه در افغانستان) به گفته‌های متعددی از افراد نزدیک به طالبان مبنی بر سهم نداشتن طالبان در ساختار سیاسی پس‌ان استناد می‌کند. لذا می‌توان گفت قدرت در ساختار سیاسی پساتالبان، به گونه‌ی مناسبی توزیع نشد و همین بحران توزیع یکی از مهم‌ترین عوامل پیش‌زمینه‌ای برای شورش‌گری طالبان شد.

البته همان‌طور که در ابتدای نوشته اشاره شد، بحران توزیع تنها عامل شورش‌گری طالبان نیست، اما این عامل، یکی از مهم‌ترین عوامل پیش‌زمینه‌ای در شورش‌گری طالبان است که در کنار عوامل بسیج‌ساز، تحریک‌کننده و تسریع‌کننده، باعث بازخیزش طالبان شده است.

اکنون که مذاکرات میان‌افغانی جریان دارد و قرار است تا دوباره در مورد ساختار سیاسی آینده‌ی افغانستان تصمیم‌گیری شود، باید از کنفرانس بن و توزیع نامناسب قدرت در ۱۹ سال گذشته درس گرفت و قدرت را به گونه‌ای توزیع و تقسیم کرد که باعث ایجاد بحران و شورش‌گری نشود. بهتر است سخن را با نقل قولی از هانا آرنه تمام کنیم؛ آنجا که گفت سیاست عرصه‌ی اقتناع است. باری، اگر اقتناع صورت نگیرد، سیاست به نقطه‌ی پایان خود، یعنی خشونت و شورش‌گری می‌انجامد.

حقوق بشر یکی از دغدغه‌های اصلی سازمان ملل و کمیسیون حقوق بشر بوده است. گمان بر آن است که روی‌کارآمدن طالبان، نقطه پایان حقوق بشر در افغانستان خواهد بود. تأکید دولت و سازمان ملل بر ارزش‌های حقوق بشری که با ایدئولوژی فکر طالبان در تناقض است، رسیدن به توافق را سخت‌تر می‌کند.

دولت و تأکید بر قانون اساسی

یکی دیگر از نقاط تقابل طرفین روی قانون است. طالبان قانون اساسی افغانستان را به رسمیت نمی‌شناسد و از سوی دولت افغانستان روی قانون اساسی کشور تأکید مضاعف دارد.

جمهوریت خواهی و امارت خواهی

تقابل دو گفتمان جمهوریت و امارت یکی دیگر از مهم‌ترین موارد اختلافی در میان دو طرف است. چگونگی نظام سیاسی آینده شاید یکی از مواردی باشد که گفت‌وگوهای صلح را به بن‌بست بکشاند. تا این‌جا کار تأکید طالبان بر نظام اسلامی و دولت افغانستان نیز روی جمهوریت پافشاری دارند.

آزادی زندانیان طالبان و گرم شدن تنور جنگ

آزادی پنج‌هزار زندانی طالبان که در قید دولت بودند یکی از پیش‌شرط اساسی آغاز گفت‌وگوهای بین‌الافغانی بود. آزادسازی این نیروها باعث شد تا تنور جنگ در افغانستان بیشتر شود. این در حالی است که یکی از مواد توافق‌نامه صلح ایالات متحده با طالبان کاهش خشونت‌ها بود که هنوز اجرایی نشده است.

تغییر در کاخ سفید

یکی دیگر از اثرهای پروانه‌ای بر پروسه صلح افغانستان، پیروزی جو بایدن در انتخابات ۲۰۲۰ ایالات متحده بود. به عقیده کارشناسان سیاست خارجی ایالات متحده، مایک پامپنو و زلمی خلیل‌زاد از معماران اصلی موافقت‌نامه صلح امریکا با طالبان بودند. تغییر در رهبری امریکا باعث تغییر در کارگزاران سیاست خارجی نیز می‌شود. انتونی بلیکن قرار

باور اخضر ابراهیمی، در کنفرانس بن کسانی که واقعا از پشتون‌های جنوب افغانستان نمایندگی کنند، وجود نداشتند، آنانی هم که در کنفرانس بن داعیه‌ی نمایندگی از پشتون‌ها را داشتند، بیشترشان یا از شرق بودند و از پشتون‌های غلجایی بودند، و یا هم اگر درانی بودند تعدادشان به اندازه‌ی مطلوب نبود. اخضر ابراهیمی به وضاحت بر این نکته تأکید می‌کند که در کنفرانس بن نماینده‌ی واقعی از جنوب افغانستان حضور نداشته است و آنانی که ادعای نمایندگی از جنوب را داشتند، گروه‌هایی در تبعید بودند، نه افرادی که از جنوب آمده باشند. گرچند ریاست دولت موقت به یک پشتون قندهاری داده شد، اما همچنان پشتون‌ها از این توزیع قدرت راضی نبودند و بر این باور بودند که آنچه پشتون‌ها، به‌ویژه پشتون‌های جنوب، استحقاق دارند، بیشتر از این مقدار است و باید در کابینه نیز، سهم بیشتری داشته باشند. حتا در کنفرانس بن هم برخی از شرکت‌کنندگان از کم‌بودن سهم پشتون‌ها شکایت کردند، از جمله حاجی قدیر که با عصبانیت زیاد نشست بن را به‌دلیل کم‌بودن سهم پشتون‌ها ترک کرد.

مناسبات قدرت بعد از کنفرانس بن تغییر کرد. اقوام پوپلزی و بارکزی سهم بیشتری از قدرت و ثروت داشتند و توانستند بر منابع و عواید ولایات هلمند، قندهار و ارزگان مسلط شوند، اما اقوام اسحاق‌زی، علی‌زی و نورزی، که در دوران طالبان سهم بیشتری از قدرت داشتند، از قدرت و ثروت در ساختار پساتالبان محروم شدند. طالبان نیز بر همین باورند که اقوام پشتون، در ساختار سیاسی پس‌ان، از قدرت محروم

عربستان:

یک ماین دریایی ساخت ایران در جنوب دریای سرخ کشف و خنثا شد

در روزهای اخیر گزارش‌هایی از توافق جدایی طلبان جنوب با دولت قانونی یمن برای تشکیل کابینه و تقسیم قدرت منتشر شده است.

به گروه‌های شبه‌نظامی وابسته به این نهاد از این عبارت استفاده می‌کنند.
دولت قانونی یمن که توسط عبدالربہ منصور هادی اداره می‌شود، مورد حمایت سازمان ملل است.
ائتلاف نظامی به رهبری عربستان سعودی از بهار ۲۰۱۵ با هدف مقابله با حوثی‌ها و بازگرداندن قدرت به دولت یمن وارد این جنگ شد.
طی ۵ سال گذشته که کشور درگیر بحران داخلی شده، حداقل ۱۰۰ هزار نفر کشته شده‌اند.
برخی از رسانه‌های بین‌المللی از جنگ یمن به عنوان جنگ نیابتی بین ایران و عربستان سعودی یاد می‌کنند.
علاوه بر درگیری دولت یمن با شبه‌نظامیان حوثی، بین دولت یمن و گروه جدایی طلبان جنوب یمن نیز اختلافاتی وجود دارد.

توسط شبه‌نظامیان حوثی است که ائتلاف نظامی به رهبری عربستان در دریای سرخ تاکنون کشف و خنثا کرده است.
جنگ یمن از سال ۲۰۱۴ در پی تصرف مناطق گسترده‌ای از این کشور از جمله صنعا، پایتخت، توسط شورشیان حوثی آغاز شد.
صنعا در حال حاضر در اختیار شبه‌نظامیان حوثی شیعه‌مذهب یمن است و حکومت ایران این گروه شبه‌نظامی را به عنوان دولت یمن به رسمیت می‌شناسد.
حکومت ایران قبلاً اعلام کرده است که سپاه پاسداران انقلاب اسلامی مسئول «کمک‌های مستشاری و فکری» به شبه‌نظامیان حوثی در یمن است.
عبارت «کمک‌های مستشاری» از سال ۱۳۹۱ و در پی حضور نظامی ایران در سوریه بیشتر رایج شده است.
مسئولان سپاه پاسداران برای توصیف کمک‌های نظامی

اطلاعات روز: ائتلاف نظامی به رهبری عربستان در جنگ با شبه‌نظامیان حوثی یمن، روز جمعه ۲۸ قوس، از کشف و خنثاسازی یک ماین دریایی ساخت سپاه پاسداران در جنوب دریای سرخ خبر داد.
به گزارش تلویزیون دولتی عربستان سعودی، ماین دریایی کشف شده، مدل «صدف» است که توسط ایران ساخته و تولید می‌شود.
به نقل از رادیو فردا، فرماندهی ائتلاف نظامی به رهبری عربستان تاکید کرده است که اقدام‌های «خصمانه» حوثی‌ها تحت حمایت جمهوری اسلامی، همچنان امنیت تنگه باب‌المندب را تهدید می‌کند؛ منطقه‌ای راهبردی که دریای سرخ را به خلیج عدن متصل می‌کند.
روزنامه «الشرق الاوسط» نیز در گزارشی نوشته است که این ماین کشف شده، صد و هفتاد و یکم ماین کاشته شده

دکترهنی، اوبولگوو مالداري وزارت
وزارت زراعت، آبیاری و مالداري

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت
دولت جمهوري اسلامي افغانستان

معینیت مالی و اداری
ریاست تهیه و تدارکات
بخش پروژه های بانک جهانی

«دعوت به داوطلبی روش باز ملی»

پروژه اضطراری زراعتی و مصونیت غذایی، وزارت زراعت، آبیاری و مالداري در نظر دارد تا پروژه وسایل تکنالوژی معلوماتی (IT Accessories).
نمبریکچ قرارداد: AF-MAIL/EAT-204876-GO-RFB را به داوطلبی بسپارد، شرکت‌های ساختمانی علاقمند می‌توانند تا اعلان مفصل پروژه مذکور را در وبسایت وزارت زراعت، آبیاری و مالداري (<http://www.mail.gov.af>) و اداره تدارکات ملی (<https://ageops.net>) دریافت و مطالعه نمایند. اسناد داوطلبی از تاریخ ۲۰ دسمبر ۲۰۲۰ الی ۲۰ جنوری ۲۰۲۱ توزیع می‌گردد.
جلسه آفرگشایی بتاريخ ۲۰ - جنوری ۲۰۲۱ ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر در ریاست تدارکات وزارت زراعت، آبیاری و مالداري دایر می‌گردد.
آن عده شرکت‌هایی که واجد شرایط هستند می‌توانند اسناد داوطلبی را به ارایه درخواست رسمی از آدرس ذیل و یا از وبسایت های مذکور بدست بیاورند.
آدرس: ریاست تهیه و تدارکات وزارت زراعت، آبیاری و مالداري بخش پروژه‌های بانک جهانی واقع جمال‌میننه، چهارراهی کارته‌سخی، کابل - افغانستان.

Emergency Agriculture & Food Supply Project (EATS)
NATIONAL COMPETITIVE PROCUREMENT
Specific Procurement Notice
Request for Bids

Country: Afghanistan
Name of Project: Emergency Agriculture and Food Supply (EATS)
Contract Title: Procurement of IT's Accessories
Loan No./Credit No./ Grant No.: P174348- D7120/AF
RFB Reference No.: AF-MAIL/EAT-204876-GO-RFB

1. The Islamic Republic of Afghanistan, Ministry of Agriculture, Irrigation and Livestock has received ["Grant"] financing from the World Bank toward the cost of the Emergency Agriculture & Food Supply (EATS) Project and intends to apply part of the proceeds toward payments under the contract for Procurement of IT Accessories.
2. The Ministry of Agriculture, Irrigation and Livestock now invites sealed Bids from eligible Bidders for the provision of IT Accessories / Software's for Kabul Office -Afghanistan, with 2(Two) Months delivery period from the signing of the contract.
3. Bidding will be conducted through international competitive procurement using a Request for Bids (RFB) as specified in the World Bank's "Procurement Regulations for IPF Borrowers "July 2016 Revised November 2017 and August 2018 ("Procurement Regulations"), and is open to all eligible Bidders as defined in the Procurement Regulations.
4. Interested eligible Bidders may obtain further information from Procurement Directorate of MAIL; E-mail: mohammadullah.sahil@mail.gov.af CC to rahim.fahim@gmail.com and inspect the bidding document during office hours December, 20, 2020 to January 20, 2021. From 9:00 to 15:00 Hrs from Saturday to Wednesday and from 9:00 to 13:00 Hrs on Thursdays at the address given below.
5. The bidding document in English may be purchased by interested Bidders upon the submission of a written application to the address below and upon payment of a nonrefundable fee of 0.00AFN (free of cost).
6. Bids must be delivered to the address below before 10:00 AM Local time on the January 20, 2021. Electronic Bidding will not be permitted. Late Bids will be rejected. Bids will be publicly opened in the presence of the Bidders' designated representatives and anyone who chooses to attend at the address below.
7. All Bids must be accompanied by a Bid Security of AFN 400,000.
8. Completed substantially at least one similar contract within the last five years with a minimum value of AFN 12,700,000.
9. The Bidder shall furnish documentary evidence that it meets the following financial requirement(s): AFN 5,000,000 (five million Afghani) for the last 28 days (Bank Statement)
10. Achieved the average of last five years a minimum annual financial turnover in Goods contract of AFN 20,000,000.
11. The address(es) referred to above is (are):

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: ذکی دریایی zaki.daryabi2@gmail.com

سردبیر چاپی: م. علی جاوید مالکی ۰۷۰۲۲۷۷۵۰۶

سردبیر آنلاین: الباس نواندیش

گزارش‌گران و خبرنگاران: ابودرملک نژاد، جلیل رونق، خادم حسین کریمی، سهراب سروش، عابر شایگان، عبدالواحد حیدری، عصمت‌الله سروش، لطف‌علی سلطانی، لیاقت لایق، هادی خوشنویس و واجد روحانی

مترجم: جلیل پژواک

ویراستار: شیر مهربار

صفحه آرا: رضا مظفری

ارتباطات و روابط عمومی: محمدحسین جويا شماره تماس: ۰۷۹۷۴۳۵۷۷۷ - ۰۷۶۷۱۵۲۰۶۲ mjoya.dailyetilaatroz@gmail.com

ایمیل: dailyetilaatroz@gmail.com

آدرس: کابل، کارته‌سه شماره تماس: ۰۷۲۹۱۱۹۵۵۱ - ۰۲۰۲۵۰۱۸۷ توزیع: کانون فرهنگی زنگ صبح ۰۷۴۴۰۲۱۹۵۲

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت
دولت جمهوری اسلامی افغانستان
د کوهني، اوبولگولو او مالداري وزارت
وزارت زراعت، آبياري و مالداري
معينيت مالي و اداري
رياست تهيه و تداركات
بخش پروژه هاي بانک جهاني

«دعوت به داوطلبی روش باز ملی»

پروژه اضطراری زراعتی و مصونیت غذایی، وزارت زراعت، آبیاری و مالداري در نظر دارد تا پروژه چهار قلم وسایل باغداری برای شش منطقه. نمبر پکیج قرارداد: AF-MAIL/EATS-201901-GO-RFB را به داوطلبی بسپارد، شرکت های ساختمانی علاقمند می توانند تا اعلان مفصل پروژه مذکور را در وبسایت وزارت زراعت، آبیاری و مالداري (<http://www.mail.gov.af>) و اداره تدارکات ملی (<https://ageops.net>) دریافت و مطالعه نمایند. اسناد داوطلبی از تاریخ ۲۰ - دسمبر ۲۰۲۰ الی ۲۰ - جنوری ۲۰۲۱ توزیع می گردد.

جلسه آفرگشایی بتاريخ ۲۰ - جنوری ۲۰۲۱ ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر در ریاست تدارکات وزارت زراعت، آبیاری و مالداري دایر می گردد. آن عده شرکت هایی که واجد شرایط هستند می توانند اسناد داوطلبی را به ارایه درخواست رسمی از آدرس ذیل و یا از وبسایت های مذکور بدست بیاورند. آدرس: ریاست تهیه و تدارکات وزارت زراعت، آبیاری و مالداري بخش پروژه های بانک جهانی واقع جمال مینه، چهارراهی کارته سخی، کابل - افغانستان.

Emergency Agriculture & Food Supply Project (EATS) NATIONAL COMPETITIVE PROCUREMENT Specific Procurement Notice Request for Bids

Contract Title: Procurement of Tools-kits (planting trowel, watering can, Rake, shovel) for Kitchen Gardening for Six Regions)

Loan No./Credit No./ Grant No.: P174348- D7120/AF

RFB Reference No: AF-MAIL/EAT-201901-GO-RFB

Dated: December, 20, 2020

1. The Islamic Republic of Afghanistan, Ministry of Agriculture, Irrigation and Livestock has received ["Grant"] financing from the World Bank toward the cost of the Emergency Agriculture & Food Supply (EATS) Project and intends to apply part of the proceeds toward payments under the contract for Procurement of Tools-kits (planting trowel, watering can, Rake, shovel) for Kitchen Gardening for Six Regions).
2. The Ministry of Agriculture, Irrigation and Livestock now invites sealed Bids from eligible Bidders for the Tools-kits (planting trowel, watering can, Rake, shovel) for Kitchen Gardening for Six Regions), with 2 (Two) Months delivery period from the signing of the contract.
3. Bidding will be conducted through national competitive procurement using a Request for Bids (RFB) as specified in the World Bank's "Procurement Regulations for IPF Borrowers" July 2016 Revised November 2017 and August 2018 ("Procurement Regulations"), and is open to all eligible Bidders as defined in the Procurement Regulations.
4. Interested eligible Bidders may obtain further information from Procurement Directorate of MAIL; E-mail: khyber.massoudy@mail.gov.af CC to mohammadullah.sahil@mail.gov.af rahim.fahim@gmail.com and inspect the bidding document during office hours December, 20, 2020 to January, 20 2021. From 9:00 to 15:00 Hrs from Saturday to Wednesday and from 9:00 to 13:00 Hrs on Thursdays at the address given below.
5. The bidding document in English may be purchased by interested Bidders upon the submission of a written application to the address below and upon payment of a nonrefundable fee of 0.00AFN (free of cost).
6. Bids must be delivered to the address below before 10:00 AM Local time on the 20 January, 2021. Electronic Bidding will not be permitted. Late Bids will be rejected. Bids will be publicly opened in the presence of the Bidders' designated representatives and anyone who chooses to attend at the address below.
7. All Bids must be accompanied by a Bid Security of AFN 500,000.
8. Completed substantially at least one similar contract within the last five years with a minimum value of AFN 14,600,000.
9. The Bidder shall furnish documentary evidence that it meets the following financial requirement(s): AFN 9,000,000 (nine million Afghani) for the last 28 days (Bank Statement)
10. Achieved in two years during the last five years a minimum annual financial turnover in Goods contract of AFN 25,000,000.
11. The address(es) referred to above is (are):

د افغانستان اسلامي جمهوري
د اوبو د چارو د تنظيم ملي اداره
جمهوري اسلامي افغانستان
اداره ملي تنظيم امور آب
رياست عمومي مالي و اداري
رياست تداركات
امريت تداركات امور ساختماني

«اطلاعیه تصمیم اعطای قرارداد»

بدینوسیله به تاسی از فقره (۲) ماده چهل و سوم قانون تدارکات به اطلاع عموم رسانیده می شود اینکه :
اداره ملی تنظیم امور آب در نظر دارد، قرارداد پروژه اعمار ساختمان سربند کانال کاریز ولسوالی لشکرگاه ولایت هلمند را مبلغ (۳۴,۵۴۰,۱۱۵) افغانی به حروف (سی و چهار میلیون پنجصد و چهل هزار و یکصد و پانزده) افغانی با شرکت ساختمانی و انجینیری بلال نعمت یار دارای جواز نمبر ۹۶-۰۴-D آدرس : ناحیه هفتم نمره های زراعتی ساحه بولان ولایت مرکز هلمند، لشکرگاه ، افغانستان اعطاء نماید. اشخاص حقیقی و حکمی که هرگونه اعتراض در زمینه داشته باشند، می توانند اعتراض خویش را از تاریخ نشر این اطلاعیه الی هفت روز تقویمی طور کتبی توأم با دلایل آن رسماً به اداره ملی تنظیم امور آب ریاست تدارکات سرک دارالامان - سناتوریم وفق احکام ماده پنجاهم قانون تدارکات ارائه نمایند. این اطلاعیه به معنی عقد قرارداد نبوده و الی تکمیل میعاد فوق الذکر و طی مراحل قانونی بعدی، قرارداد منعقد نخواهد شد.

هر روز روزنامه اطلاعات روز را پشت در منزلتان دریافت کنید

Subscribe to Daily Etilaat Roz		برای ادارات دولتی و شرکتها		قیمت: ۲۰ افغانی
6 Months	120\$ USD	۴۰۰۰ افغانی	شش ماهه	
Annual	200\$ USD	۷۰۰۰ افغانی	یک ساله	

یادداشت: تنها یادداشت روز دیدگاه رسمی اطلاعات روز می باشد. مسئولیت سایر نوشته ها به نویسندگان آن بر می گردد.

عبدال سید، مرکز سیاست جهانی

مترجم: جلیل پژواک

کشته شدن محمدحنیف (مشهور به ضرار) معاون هسته‌ی پاکستانی القاعده در دامن طالبان در افغانستان نشان می‌دهد که جهادی‌های پاکستانی متحد طالبان در داخل القاعده، به حمایت خود از طالبان در افغانستان ادامه داده‌اند. شروع این کمک به دوره پیش از ۱۱ سپتامبر بر می‌گردد اما اکنون شامل آجنده‌ی کلان‌تر القاعده می‌شود.

القاعده کمک کرده است طالبان افغانستان قادر شوند حکومت مورد حمایت غرب در افغانستان را به چالش بکشند. همان‌طور که از روند صلح دوحه پیداست حکومت کابل، ایالات متحده و جامعه بین‌المللی همه قدرت طالبان افغانستان را به رسمیت شناخته‌اند. همچنین کمک به شورش طالبان در افغانستان به القاعده کمک می‌کند به هدف اصلی‌اش یعنی شکست دادن ایالات متحده برسد. گروهک‌های پاکستانی القاعده به‌جای تروریسم فراملی بر جلوگیری از پیروزی ارتش ایالات متحده بر طالبان و متحدان این گروه در افغانستان تمرکز کرده‌اند. به همین دلیل است که «القاعده در شبه‌قاره هند» خبر خروج امریکا از افغانستان را یک پیروزی بزرگ اعلام کرد.

ضرار کی بود؟

در ۱۰ نوامبر ۲۰۲۰ نیروهای امنیتی افغانستان ادعا کردند که معاون رییس القاعده در شبه‌قاره هند را در ولسوالی بکواه ولایت فراه کشته‌اند. محمدحنیف (که به نام‌های ضرار، نسیم، عبدالله، ایوب و حنیفی نیز شناخته می‌شد) یکی از اعضای نخستین القاعده پس از ۱۱ سپتامبر در پاکستان بود که در بقای این گروه نقش مهمی ایفا کرد.

ضرار یک جهادی عادی نبود. او بمب‌ساز درجه یک القاعده بود که در دهه ۱۹۹۰ در اردوگاه‌های شبه‌نظامیان «حرکت المجاهدین» (گروه جهادی پاکستانی وفادار به اسلام‌آباد) آموزش دیده بود. فضل‌الرحمان خلیل، رییس حرکت المجاهدین شاگردان مدارس دینی فرقه‌ی دیوبندی را جذب و این گروه را اواسط دهه ۱۹۸۰ تأسیس کرده بود تا به شورشیان اسلام‌گرای افغان در جنگ‌شان علیه نیروهای شوروی در افغانستان کمک کند. گروه حرکت المجاهدین در طول دهه ۱۹۹۰ فعالیت‌هایش را به کشمیر تحت کنترل هند گسترش داد، اما همچنان در افغانستان فعال ماند و برای دفاع از رژیم طالبان، در برابر اتحاد شمال جنگید. گفتنی است که طالبان افغانستان نیز پیرو مکتب دیوبندی هستند. بیشتر طالبان در مدارس دینی دیوبندی پاکستان تحصیل کرده‌اند.

حرکت المجاهدین در دهه ۱۹۹۰، به‌خصوص در دوران حکومت طالبان در افغانستان، روابط نزدیکی با القاعده برقرار کرد. خلیل، رییس این گروه، به چهره برجسته «جبهه جهاد جهانی علیه یهودیان و صلیبی‌ها» تبدیل شد. این جبهه را القاعده در سال ۱۹۹۸ تشکیل داد و جهادگرایی فراملی را تشدید کرد. قبل از ۱۱ سپتامبر القاعده به گروه‌های جهادی پاکستانی متحدش مانند حرکت المجاهدین کمک‌های آموزشی و اقتصادی فراهم می‌کرد که منجر به قرارگرفتن اعضای این گروه‌ها تحت نفوذ مستقیم القاعده شد. این جهادگرایان پاکستانی پس از نابودی مقرهایشان در افغانستان پس از ۱۱ سپتامبر، به القاعده کمک کردند دوام بیاورد.

ضرار از کراچی بود؛ کلان‌شهر و مرکز اقتصادی پاکستان که جهادگرایان پاکستانی پس از حمله امریکا به افغانستان از آن به عنوان پایگاهی برای پنهان کردن چهره‌های اصلی القاعده استفاده کردند. کراچی علاوه بر این که به عنوان یک پناهگاه در خدمت القاعده بود، صحنه‌ی برخی از اولین حملات مهم متحدان محلی القاعده علیه ارتش پاکستان، مقامات امریکایی و غربی‌ها نیز شد، زیرا جهادگرایان

کشته شدن «ضرار» و آینده القاعده در افغانستان و پاکستان

ضرار درون القاعده

ضرار هشت سال با صدیقی در زندان ماند. سرانجام دادگاه عالی سند در سال ۲۰۱۰ آن‌ها را آزاد کرد. آن‌ها خیلی زود به وزیرستان رفتند و وارد شبکه القاعده مستقر در آن منطقه شدند. شبکه پاکستانی القاعده که ضرار و صدیقی قبل از دستگیری آن را تأسیس کردند، به نیرویی قدرتمند در منطقه افغانستان-پاکستان تبدیل شده بود. رهبری القاعده به گرمی از ضرار و صدیقی استقبال کردند و نظر به تخصصی که آن‌ها داشتند مسئولیت‌های قابل‌توجهی را به آن‌ها سپردند. صدیقی به رهبری اداری القاعده پیوست و مسئولیت اردوگاه‌های آموزشی این گروه را در وزیرستان به عهده گرفت. به گفته یک روزنامه‌نگار ارشد دیگر از کراچی، ضرار مربی ارشد تروریست‌ها و برنامه‌ریز القاعده شد و تخصصش در تروریسم را در اختیار تازهرسبازان القاعده و رهبری این گروه برای برنامه‌ریزی حملات‌شان در پاکستان و افغانستان قرار داد. طبق بیانیه‌های القاعده، صدیقی و ضرار هنگامی که زندانی بودند با رهبری مرکزی القاعده مستقر در وزیرستان و گروه خودشان که اکنون بخشی از واحد القاعده مستقر در وزیرستان برای پاکستان بود، در تماس بودند. هر دو نفر به خوبی از نیروی انسانی موردنیاز برای گسترش جبهات القاعده در پاکستان و افغانستان آگاه بودند. بنابراین آن‌ها اعضای جدیدی را از زندان جذب کردند. یکی از آن‌ها مفتی اشتیاق اعظمی (معروف به مفتی خوبیب) بود که پس از آزادی در سال ۲۰۱۳ با گروه کوچک از کراچی به ضرار و صدیقی در وزیرستان پیوست. مفتی اعظمی بعداً به مقام رهبری ارشد القاعده در شبه‌قاره هند رسید.

نقطه قوت القاعده مخفی نگه‌داشتن اعضا، گروه‌ها و رهبری‌اش از دنیای خارج به جز تعداد معدودی از افراد رسانه‌ای‌اش که برای سربازگیری و تبلیغات استفاده می‌شوند، است. برای مثال، هیچ اطلاعات رسمی درباره فعالیت‌های صدیقی پس از سال ۲۰۱۰ تا زمان کشته‌شدنش وجود نداشت. تنها پس از کشته‌شدن او بود که رهبری مرکزی القاعده در شبه‌قاره هند بیانیه‌ی مفصلی را درباره وی منتشر کرد و از نقش‌های مهمی که او در القاعده ایفا کرده بود پرده برداشت. ضرار از چنین مداحی‌های رهبری درباره خودش بی‌نصیب خواهد بود. القاعده در شبه‌قاره هند تمام تلاش خود را می‌کند تا حضورش را در افغانستان برای تسهیل توافق صلح ایالات متحده و طالبان و اطمینان از خروج نیروهای امریکایی از افغانستان مخفی نگه دارد. این گروه

هنوز کشته‌شدن رییس‌شان، عاصم عمر را، که در سپتامبر ۲۰۱۸ در ولسوالی موسا قلعه هلمند هدف قرار گرفت، تأیید نکرده‌اند.

اطلاعات ناچیز درباره نقش‌های ضرار در القاعده پس از سال ۲۰۱۰ از طریق اظهارات مقامات ضدتروریسم پاکستان و روزنامه‌نگاران ارشد افغان و پاکستانی در تماس نویسنده این مقاله با آن‌ها به دست آمده است. این اطلاعات نشان می‌دهد که ضرار پس از کشته‌شدن صدیقی در حمله هواپیمای بدون سرنشین ایالات متحده در ۱۰ سپتامبر در ولسوالی گایان ولایت پکتیکا، رییس گروه صدیقی در القاعده می‌شود. برپایه این اطلاعات ضرار پس از مدت کوتاهی بین سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۸ معاون القاعده در شبه‌قاره هند و سپس مسئول عملیات‌های نظامی این گروه می‌شود. او همچنین در طراحی حمله تروریستی پیچیده بر نیروهای امنیتی افغان و متحدان امریکایی‌شان در افغانستان، به طالبان کمک کرده بود. او همچنین مسئول عملیات‌های نظامی القاعده در شبه‌قاره هند در پاکستان به ویژه کراچی بود.

ادعاها درباره معاون شدن ضرار در رهبری القاعده در شبه‌قاره هند و سپس گرفتن مسئولیت عملیاتی این گروه قابل باور است. القاعده شبه‌قاره هند پس از کشته‌شدن بسیاری از رهبران ارشدش در افغانستان در نتیجه عملیات‌های ضدتروریسم در سال ۲۰۱۵، با بحران رهبری روبه‌رو شد. ضرار قبل از آن ارشدترین رهبر پاکستانی القاعده بود و نقش وی به عنوان امیر اولین واحد القاعده در پاکستان در اواخر سال ۲۰۱۴، او را برای این نقش آماده کرده بود. از طرف دیگر ضرار از همان ابتدا برنامه‌ریز ارشد عملیات‌های تروریستی بود و به جای این‌که مسئولیت‌های اداری را به عنوان معاون رییس پیش ببرد، در شاخه نظامی القاعده شبه‌قاره هند بهترین عمل‌کرد و بیشترین رشد را می‌داشت.

چرا مرگ ضرار مهم است؟

پس از ۱۱ سپتامبر جهادی‌های بومی پاکستان که طرفدار دولت این کشور بودند، در واکنش به سیاست‌های حکومت پاکستان که الگوهای جهادی آن‌ها یعنی طالبان افغانستان را به شدت ضربه می‌زد، تفنگ خود را به سمت دولت پاکستان چرخاندند. حکومت پاکستان نه‌تنها به ایالات متحده کمک کرد طالبان را که میزبان جهادی‌ها در افغانستان بودند، از قدرت سرنگون کند، بلکه از کارزار جهانی مبارزه با تروریسم که منجر به کشته و دست‌گیرشدن جهادی‌های پاکستان شد، نیز حمایت کرد. این

سیاست‌ها باعث شد جهادی‌های پاکستان تحت نفوذ مستقیم القاعده قرار گیرند. القاعده همانند آن‌ها خواستار انتقام از دولت پاکستان بود. القاعده از جهادی‌های ضد دولت پاکستانی پس از ۱۱ سپتامبر استقبال کرد و به این ترتیب گروه وابسته قدرت‌مندی را در منطقه افغانستان و پاکستان به نام القاعده در شبه‌قاره هند، ایجاد کرد.

مرگ ضرار آن‌هم تحت حمایت و محافظت طالبان افغانستان در یک برهه حساس از مذاکرات صلح طالبان با ایالات متحده (دشمن اصلی القاعده) وفاداری طالبان به برادران القاعده پاکستانی‌اش را نشان می‌دهد که به بازخیزش طالبان پس از ۱۱ سپتامبر کمک کردند. ضرار تنها مورد نیست. حسام عبدالرئوف، رهبر ارشد القاعده، عاصم عمر، رییس القاعده در شبه‌قاره هند، انجنیر اسامه ابراهیم غوری، مسئول رسانه‌های القاعده در شبه‌قاره هند و معاون وی انجنیر هشام، و رنا عمیر افضل، رییس امور خارجی القاعده در شبه‌قاره هند از دیگران رهبران ارشد القاعده هستند که اخیراً در مراکز قدرت طالبان در افغانستان کشته شده‌اند.

میزبانی پنهانی طالبان از این کهنه‌سربازان و پیشکسوتان القاعده نشان می‌دهد که این گروه‌ها در افغانستان در همکاری کامل با یک‌دیگر حضور دارند. این امر همچنین نشان می‌دهد سکوت القاعده در افغانستان به معنای پایان این گروه نیست، بلکه می‌تواند یک سکوت استراتژیک در خدمت اهداف استراتژیک القاعده و طالبان باشد.

از طرف دیگر، این ترورها نشان می‌دهد که نیروهای ایالات متحده مصممند که عناصر القاعده را قبل از خروج از افغانستان از بین ببرند. بنابراین، واشنگتن برای حفظ روند صلح با طالبان افغانستان که خواستار خودداری نظامیان امریکایی از حمله مستقیم بر طالبان است، از نیروهای امنیتی افغانستان برای نابودکردن فرماندهان ارشد القاعده که پشت طالبان پنهان شده‌اند، استفاده می‌کند. سولاتی در خصوص این وجود دارد که عملیات ضدتروریسم پس از خروج امریکا از افغانستان چگونه خواهد بود. بالاخره، این خروج منجر به کنترل کامل طالبان در این کشور خواهد شد، جایی که آن‌ها در آن همچنان به میزبانی از برادران جهادی خارجی خود، از جمله القاعده، همچنان متعهدند.

مهم‌ترین پرسش این است که آینده کادرهای القاعده در افغانستان پس از خروج ایالات متحده چه خواهد بود. آیا آن‌ها فقط علیه رقبای طالبان در این کشور خواهند جنگید؟ (کاری که القاعده قبل از ۱۱ سپتامبر از طریق دفاع خط مقدم از مواضع طالبان در برابر اتحاد شمال به رهبری احمدشاه مسعود انجام می‌داد) سخنرانی‌های اخیر پسر احمدشاه مسعود در گردهمایی‌های مخفی و بزرگ فرماندهان بانفوذ در شمال کابل نشان‌دهنده این است که این اتحاد ممکن است با حکومت طالبان در افغانستان وارد جنگ شود، درست کاری را که اتحاد شمال قبل از ۱۱ سپتامبر انجام داد. علاوه بر هرگونه نیروی مخالفی مانند اتحاد شمال، دولت اسلامی خراسان نیز همچنان یک چالش عمده طالبان در افغانستان است که نسبت به طالبان، دشمن شریک‌تری برای طالبان به حساب می‌آید.

در آینده، میراث جهانی القاعده تا حدود زیادی به این بستگی خواهد داشت که پیشکسوتان پاکستانی باقی‌مانده القاعده در افغانستان و منطقه چگونه تعهد خود را نسبت به این گروه و میراث جنگی جهادگرایان علیه ایالات متحده حفظ خواهند کرد. خروج واشنگتن از افغانستان القاعده را وادار خواهد کرد تا خودش را با عصری سازگار کند که در آن نمی‌تواند از حضور نیروهای امریکایی در افغانستان به نفع خود استفاده کند.

عبدال سید پژوهش‌گر مستقل جهادگرایی، سیاست و امنیت در منطقه افغانستان-پاکستان است. او فوق لیسانس علوم سیاسی از دانشگاه لوند سویدن است.